

אם שני ההורים עובדים

עדה רבון, מזכירת נעמת ב' תל-אביב, החליטה לעשות מה-פכה במעונות-היום של האירגון בתל-אביב, כחלק ממגמת-חינוך חדשה למעוטות.

מזכירה רבון מועדוני

השינוי הוא חלק מתוכנית שהתחילה בתל-אביב כבר קודם לכן, ושבנה פועלות תשע מועדוניות בנות 12 כיתות בסך-הכל המועד-דוגנית היא מיסגרת לילדים אחרי סיום הגן וסיום הלימודים בבית-הספר בכיתות א' ו'ב'. במועדוניות מקבלים הילדים ארוחת-צהריים חמה ושלא פעילויות, וחוגי-העשרה עד לשעה 4 אחרי-הצהריים. סידור אידיאלי לילדים ששני ההורים שלהם עובדים במישרה מלאה.

החל בשנה הבאה תפעל המיסגרת הזאת לכל הילדים מגיל 3 ויותר, בכל המעונות של נעמת בצפון תל-אביב. השיטה החדשה יוחדה לצפון-העיר, משום שלפיה ישלמו ההורים שכר-לימוד ריאלי, שיחיה שווה לעלות אחזקתו של ילד במעון, ושהוא גבוה משכר-הלימוד המסולם היום.

שכר-הלימוד הנוהג כיום במעונות נעמת מגיע למכסימום של 289 שקלים בחודש לילד. שכר-הלימוד מדורג, ונקבע לפי משכורת ההורים. לכן הוא נע מ-90 שקלים לחודש, מינימום, ל-289 שקלים מכסימום. את התחשיב עורך מישרד-העבודה-ההרווחה, והוא משלים את התשלום לכל ילד מסובסד.

עד לפני שנה נקבע שכר-הלימוד כך, שהיו מחברים את משכורת שני ההורים העובדים ומחלקים אותן למיספר הנמשות בבית. אם הסכום לנפש היה 900 שקלים ויותר לחודש, היו ההורים משלמים שכר-לימוד מלא. לפני שנה הוחלט שהגובה יהיו 630 שקלים לנפש לחודש. "זה יצר" מסבירה רבון, "מצב אבסורדי. זוג פועלים משכר-נת-התיקווה היו צריכים לשלם את אותו הסכום כמו זוג רומאים בעלי קליניקה פרטית מרמת-אביב."

את המצב הזה היא רצתה להפסיק, גם משום שמישרד-העבודה אינו מסבסד את מלוא עלות אחזקתו של ילד במעון. בשנה האחר-רונה נאלצה לאכול את חסכונו נעמת כדי לממן את קיום המעונות. רבון החליטה לחלק את העיר בין צפון ודרום. בדרום ימשיכו ההורים לשלם שכר-לימוד מדורג, והם יהיו מסובסדים, כמו עד היום. בצפון, שם תשונה השיטה, ישלמו ההורים את העלות המלאה של הילד במעון.

רבון החליטה דווקא לחלק את העיר כך, מתוך מחשבה שבצפון העיר גרות מישפחות היכולות לשלם את הארנונה הגבוהה באזור זה, ולכן יש להניח שיוכלו לשלם גם שכר-לימוד ריאלי לילדים במעונות.

רבון מבטיחה שאם ישולם שכר-לימוד ריאלי, יקבלו הילדים חוגי-העשרה. סדר-היום יהיה כזה שעד שעת הצהריים יפעל המעון כגן, ומהצהריים כמועדונית, שם יקבלו הילדים העשרה בנושאים שונים מטעם צוות מיומן ומוסמך.

רבון נקטה יוזמה זו, אחרי שמישרד-העבודה-ההרווחה קיפץ באופן משמעותי את תמיכתו במעונות-היום. מזה שלוש שנים אין המישרד נותן ציוד למעונות, ואינו משתתף בבנייה של מעונות חדשים. הרזרבות הכספיות של נעמת תל-אביב התחילו להיגלד, מתוך רצון לשמור על רמה נאותה של ציוד וכוח-אדם במעונות. אך גם כך יהיה שכר-הלימוד החדש, בסך 400 שקלים לחודש, נמוך בהרבה משכר-הלימוד בנינים הפרטיים, שם משלמים ההורים גם 550 שקלים לחודש - הרבה יותר משכר-הלימוד באוניברסיטה.

נוק, לא כדאי להיכנס לחדרות ולפחד דים, כי הוא יקלוט אותם. אפשר לשי-אול אותו בפשטות: אתה רוצה להכי-איב לאחריך הקטן, או שאתה רוצה להני-עם לז' יש להניח שהוא ירצה להנעים לו.

פוציניו-מוציניו

אם הגדול יום שיחה על התינוק, כדאי שהאם תאמר לו שיהיה לה מאוד קשה לטפל בתינוק החדש, וש-היא תזדקק לעזרתו של הגדול. זה מעורר אותו.

וכשאמא חוזרת הביתה עם התינוק

פריה רק לקראת סוף ההריון, או כאשר-הא שואל למה אמא כליךך שמנה. ואז-לומר בפשטות שאמא בהריון, שיש לה-תינוק בבטן ועוד מעט תצטרך ללכת-לבית-החולים ללדת.

לא כדאי ליוום שיחות-נפש עם הגי-דל, אלא רק לענות לשאלות שהוא-יחם בעצמו. לא להחליט שהוא כטח-יהיה אומלל ומיסכן, כי מחשבה כזאת-מעבירה לו מסר כזה, והוא אכן ירגיש-אומלל ומיסכן.

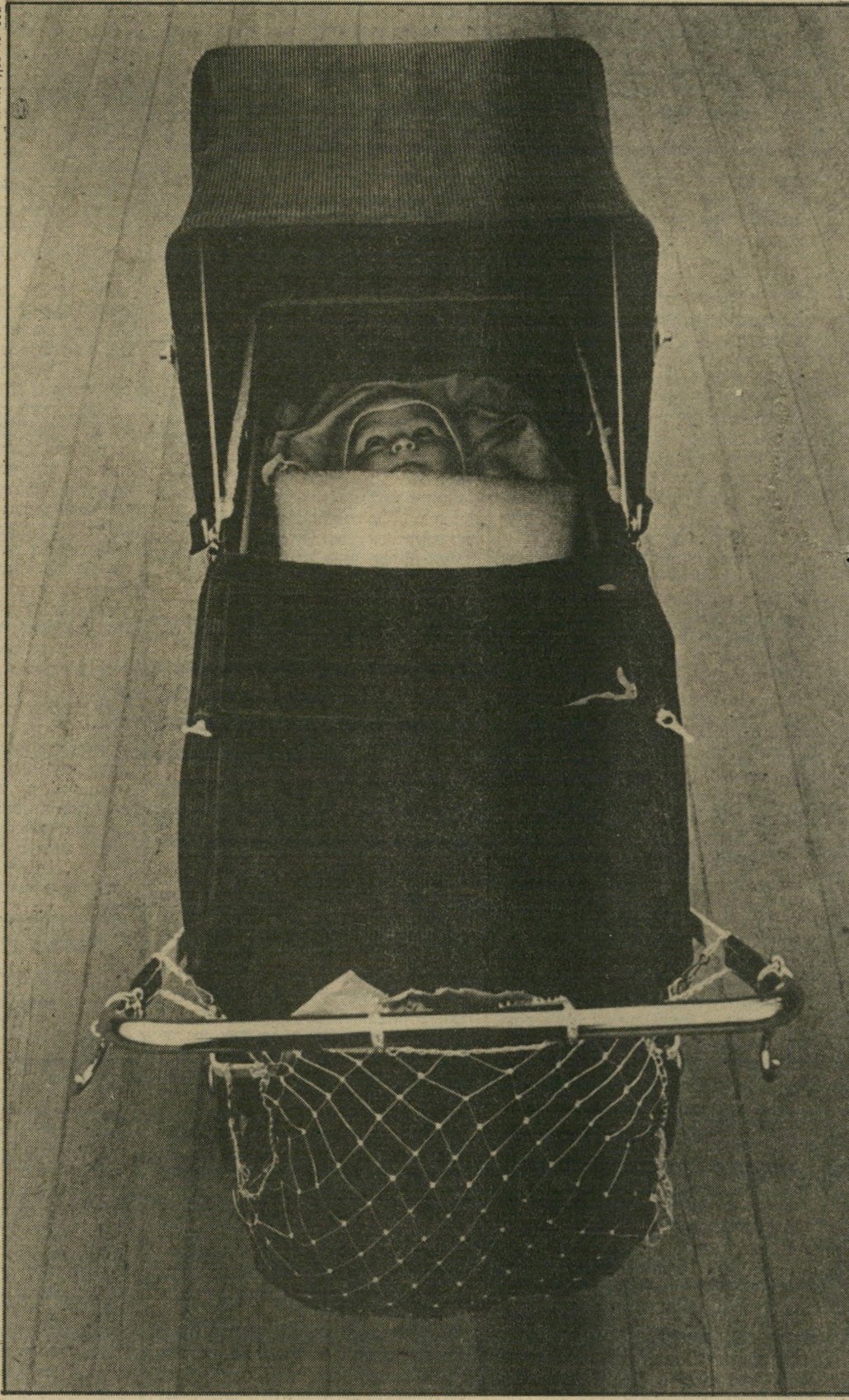
בתוספת של אח קטן במישפחה יש-משום חיובי, גם משום שהוא ממחיש-לבכוד שהוא גדל. ילדים אינם קולטים-שום גדלים. למרות שבכל פעם שה-זדה מחיפה באה לביקור היא אומרת

הבכור והחשיב אותו, בפעם הראשונה, כמושב שליד הנגה, ולא ככיסא-היל-דים מאחור. הוא אמר לו שעכשיו הוא גדול ויכול לשבת ליד אבא.

האב היה בטוח שהוא חייב לפצות-מייד את בנו הבכור, ופעל מתוך תוד-רה עמוקה של רגשות-אשמה. בדרך-חזרה שוב ישב הבן ליד אביו, והאם עם-התינוק ישבו בספסל האחורי, רחוקים-מן העין. באופן כזה, ללא מילים, הע-בירו ההורים לילד מסר שהוא חשוב, ואילו אחיו התינוק הוא דבר לא חשוב, שזורקים אותו מאחור, כך שלא יראו-אותו.

לא כדאי להכין את הילדים - או את הילד הגדול - ללידה בשלבים

גוס ס. ניסן, שורדיה

כדאי להתייעץ איתו בעניינים ה-גוגעים לתינוק. למשל: התינוק משמיע קול מן החדר השני, ואז אמא שואלת את הגדול: "אתה חושב שכדאי לגשת אליו? אתה חושב שאולי הוא זרק מע-ליו את השמיכה, או שהוא רעבי?" אפשר אפילו לשלוח אותו לחדר השני לברוק-אם צריך לכסות את התינוק.

אם יעודדו את הגדול עליידי שי-תוף, התייעצות ובקשת-יעוץ, הוא יר-גיש שלא זנחו אותו, שהתינוק החדש אינו מהווה איום לגביו. הוא ישמח לעזור ולהביע את דעותיו בעניינים הנוגעים לתינוק.

למשל: אמא משחקת עם הגדול ומתקרבת שעת-האוכל של התינוק. היא יכולה לשאול: "מה דעתך, כדאי לחמם לו עכשיו את החלב, או שנגמור קודם את המישיקה?" וגם אם יאמר שהוא רוצה לסיים קודם את המישיקה, לא יקרה שום אסון אם התינוק ימתין 10 דקות לארוחה שלו. אם האם תסתכל בשעון, תראה שהגיעה שעת הארוחה, תזדקק מידיה את המישיקה עם הגדול ותרוץ לחמם את החלב, ירגיש הבכור שהוא זנוח, ויחוש שאחיו חשוב ממנו.

לו, במאור-פנים: "אוי, כמה גדלת!" הוא לא קולט את זה. אבל כשיש לו מישוה-שזוא יכול להשוות את עצמו אליו, כמו-תינוק, הוא מתחיל להבין והרברים-נעשים יותר מוחשיים.

עודד אותו, אבל לא כמובן השלילי, שמא יחשוב שלהיות גדול זה חיסרון. אם הגדול נוגע בצורה מסוכנת בתי-

מוקדמים של ההריון. הריון נמשך תיש-עה חודשים, וליד מתחת לגיל 5 אין-בכלל הערכה של זמן. אם אומרים לילד-קטן שאמא צריכה ללדת, הוא בטוח-שזה משוה שעומד לקרות מחר בכוכר-הצפייה הארוכה וההתעסקות בנושא-רק מכניסים אותו למתח מיומה, ולחי-רדה מפני הלא-נודע.

כדאי לבשר לגדול על הלידה הצ-

אפשר לתת לגדול להחזיק את התי-נוק. אפשר לתת לו לברוק אם החלב-בבקבוק לא חם מדי, אפשר לשלוח אותו לחדר השני לברוק מרוע אחיו-בוכה, לתת לו להכניס את המוצץ לפי-התינוק, ולעשות דברים נוספים הק-שורים בענייני יום-יום.

אם מעבירים לגדול מסר שהתינוק-החדש זה דבר נהדר ונפלא, יש סבירות-שגם הוא ירגיש כך.

אבל אם חוששים כל הזמן ולא נות-נים לו להתקרב אליו, שמא יזיק לו-ויפגע בו, הוא יקלוט מסר כזה, ויש סי-כוי שינסה דווקא להכאיב לו.

מותר לאמא או לאבא לקחת את-התינוק בידיים ולחייך אליו, לנשק אר-תו, לעשות לו "פוציניו-מוציניו" ולה-ריח אותו, בלי נקיפות-מצפון, כי הם-לא עושים שום דבר רע לגדול, להיפך: הם העניקו לו מתנה.

לא כדאי להפריד באופן כפייתי בין-הגדול לקטן. כי אז קיים החשש שהשי-ניים לא ייפתחו בנייהם יחסים גם מאר-חר יותר, והרי שאיפתם של ההורים היא-שהשניים יהיו חברים ויפתחו ביניהם-מערכת-יחסים, שאינה תלויה בהורים.